

Kampen

Fredag den 29. april 1994 omkring kl. 22.50 blev en svensk observationspost i NORDBAT 2's ansvarsområde ved Tuzla beskudt to gange. Da besætningen på posten var i alvorlig fare besluttede den svenske bataljonschef, oberst Christer Svensson at iværksætte en undsætningsplan.

Den danske kampvogns-eskadron fik under ledelse af eskadronchefen, major Carsten Rasmussen, ordre til at indsætte to kampvognsdelinger og rykke frem i retning mod observationsposten. Forskydningen skete med stor hastighed og med køreløse for at markere, at her kom NORDBAT 2. Klokkeren 23.15 blev delingerne beskudt af serbisk artilleri, men træfningen var dårlig. Fremrykningen skete herefter med slukkede lygter.

Den fremrykkende kampvognsstyrke blev nu beskudt med panserværnsmissiler, morterer og maskinkanoner; ilden over kampvognene og en nærliggende ruinby blev efterhånden så kraftig, at der var lyst nok til, at man kunne læse avis. Kampvognene måtte hele tiden skifte position for derved at forsøge at undgå at blive ramt. Da kampvognene ikke kunne bevæge sig uden overhængende fare for personalet, var det nødvendigt at benytte sig af FN-styrkers ret til selvforsvar, og der blev givet ordre til at beskyde området, hvorfra ilden kom. Afstanden til målområdet var 4200 m, hvilket er uden for den afstand, hvorpå kampvognskanonen normalt kan træffe med brisant ammunition.

Klokkeren 00.35 (lørdag) var der ro omkring observationsposten, og der blev givet ordre om tilbagetrækning. Da tilbagetrækningen blev indledt, blev der igen åbnet ild fra de serbiske stillinger. Stillingerne blev derfor holdt nede med ild fra kampvognene, således at delingerne kunne dække hinanden under tilbagetrækningen, der blev afsluttet kl. 01.00. Herefter blev der ro. Der blev affyret i alt 72 skud. □

Kampvogn Leopard 1A5

Kampvogn Leopard 1A5 blev indført i hæren i efteråret 1992. Det var en markant forbedring af kampvognsenhedernes kampkraft – især i mørke og i tåget og diset vejr. Sandsynligheden for at træffe målet i første skud er så stor, at det praktisk taget er næsten umuligt at ramme ved siden af!

105 mm kanon.

7,62 mm maskingevær der skyder parallelt med kampvognskanonen.

Sigteperiskop med dagsigte, termisk sigte og laserafstandsmåler.

Panoramakikkert. Kikkerten kan dreje 360 grader og fastlåses på et mål når tårnet drejes manuelt.

Kommandør.

Hjælper.

7,62 mm maskingevær.

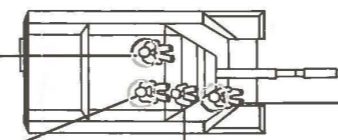
Sigtekikkert.

Projektør (hvidt lys).

Leopard 1A5
Besætning: 4 soldater
Egenvægt: 42,4 t
Længde: 9,54 m inkl. kanon
Bredde: 3,25 m
Højde: 2,61 m
Tophastighed: 65 km/t på vej
Bevæbning: 2 stk. 7,62 mm maskingeværer

Hjælper. Hjælperen lader og betjener kampvognens våben og passer radioen.

Kommandør
Kommandøren har kommandoen over og ansvaret for besætning og vogn og holder forbindelse til de øvrige i delingen.

Skytte
Skytten har ansvaret for betjening af kampvognens sigtemidler.

Kører
Køreren har ansvaret for at placere kampvognen rigtigt på vejen og i terrænet.

Foto: Örjan Björkdahl.

Forsvarsviljen

Aldrig har der i den danske befolkning i nyere tid været så mange som nu, der mener, at forsvaret bidrager til at bevare freden, og at forsvaret skal anvendes, hvis Danmark bliver angrebet. Landsforeningen Værn om Danmark har i 1994 udgivet en pjeces om Danmarks forsvarsvilje og Forsvarets Center for Lederskab har i 1994 udsendt en undersøgelsesrapport om samme emne. HOK Information har resumeret de to publikationer.

Der har op igennem historien været meget divergerende holdninger i den danske befolkning til begrebet forsvarsvilje. Lige siden slutningen af 1700-tallet og praktisk talt til i dag har specielt to strømninger gjort sig gældende. Den ene som fortæller for et effektivt dansk forsvar, den anden som fortæller for det modsatte, nemlig at ressourcerne kan finde bedre anvendelse andetsteds. Disse strømninger har naturligvis en udviklingsbestemt baggrund.

Forsvarsvilje

Først om begrebet forsvarsvilje. Hvad er det egentlig? Forsvarsviljen kan udtrykkes som en nations vilje til at sikre sin integritet; ved integritet forstås nationens ukrænkelighed med hensyn til andre staters indblanding i nationens anliggender.

Forsvarsviljen hænger altså sammen med ønsket om ikke at blive domineret af andre og med ønsket om at klare og tage ansvaret for egne affærer. Forsvarsviljen har derfor også sammenhæng med selvbestemmelse, frihed og fædrelandskærlighed. Det er imidlertid værd at bemærke, at begrebet forsvarsvilje udelukkende dækker over en defensiv holdning – og ikke en misforstået trang til national selvhævdelse på bekostning af andre nationer og andre folk, også kaldet chauvinisme. Forsvarsviljen kan da også udtrykkes som viljen til at forsvare sin kultur, sin egenart og sine værdier.

Vikingetidens stærke forsvarere

Forsvarsviljen hos den danske befolkning, og undertiden mangle på samme, har gjort sig gældende på mange fronter. Går man tilbage til Vikingetiden omkring 800-1050 var forsvarsviljen blandt det folk, der beboede det danske område, både stærk og nødvendig; således deltog alle uden undtagelse i forsvaret, hvis der var fjender på færde. I årene frem mod 1400- og 1500-tallet institutionaliseredes forsvarsviljen i den såkaldte ledingsordning, hvor alle frie mænd efter visse regler stillede folk til rådighed for det fælles forsvar. Men herefter medførte den fremskredne våbentechnologi og krigsførelse et behov for professionelle soldater. Den almene befolkning skulle så blot betale skatter og afgifter til kongen, der brugte dem til at anskaffe sig en hær udefra. Det medførte, at befolkningens forsvarsvilje faldt betydeligt!

Fædrelandskærlighed og forsvarsvilje

I 1700-tallet forstærkedes interessen imidlertid for den kultur og det område, man tilhørte. Forsvarsviljen og fædrelandskær-